

И покрај големите најави и ветувања, економскиот раст во Македонија останува половичен, а невработеноста висока и покрај мерките за подобрување на бизнис климата. Има многу малку инвестиции во реалната економија, и тоа како од странските, така и од домашните компании. Според експертите, потребно е намалување на каматните стапки кои ќе ги зголемат инвестиционите активности и ќе го подобрат животниот стандард. Затоа што ниту сегашните 4 отсто ниту, пак, програмираните 6 отсто на раст не се доволни за поквалитетен животен стандард.

МАКЕДОНИЈА И НАТАМУ НА ДН ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ

НОВИТЕ ИНВЕСТИЦИИ ВО ГРАДЕЖНИШТВОТО СЕ НАЈБРЗИОТ ПАТ ЗА ДИНАМИЗИРАЊЕ НА ДОМАШНАТА ЕКОНОМИЈА

ПРОГНОЗИТЕ СЕ "РЕАЛНОСТА НИ

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Странските директни инвестиции никако да најдат плодна почва во Македонија. Годинава тие ќе изнесуваат само 150 милиони долари. Покрај ова, порастот на економијата ќе биде само четири отсто, а не шест, колку што посакуваше Владата. Ова се најновите прогнози кои Европската банка за обнова и развој (ЕБРД) ги објави во последниот Транзициски извештај за земјите од Централна и од Источна Европа.

Според Извештајот, од 1994 до 2007 година во Македонија пристигнале околу 1,6 милијарди долари директни инвестиции, што во споредба со земјите од регионот е повеќе само од Црна Гора, каде што има 1,2 милијарда долари. Најмногу странски капитал е вложен во Романија, каде што за 12 години странците инвестирале 35,5 милијарди долари. Следуваат Бугарија - со 17 милијарди долари, Хрватска - со 14 милијарди, Србија - со 9,8 милијарди долари.

РЕАКЦИЈА

На одговор од Владата за ваквите состојби не се чекаше многу. Според вице-премиерот, Зоран Ставрски, никој

дека не е сè така црно потврдуваат и најавите за две нови големи инвестиции. На охридското крајбрежје за 2,5 години ќе биде изграден хотел од светски познатиот синџир "Хилтон", а инвестицијата е тешка 25 милиони евра. Земјиштето го доби странскиот инвеститор "Соравија", во деловен договор со "Хилтон". На јавното наддавање "Соравија инвест Скопје" понуди 3.500 денари за метар квадратен. Од продажбата на целото земјиште во Буџетот ќе се слееат 55 милиони и 570 илјади денари или приближно 908.000 евра.

Покрај ова, израелската компанија "Industrial Building Corporation", ќе ја гради резиденцијалната населба Сончев град во Сопиште. Таму ќе се продаваат станови од 70 до 100 метри квадратни, апартмани од 120 до 160 метри квадратни заедно со двор од 400 метри квадратни, како и куќи од 300 метри квадратни со дворно место на површина од 900 метри. Израелската "Industrial Building Corporation" веднаш уплати 2,2 милијарди денари за земјиштето во Сопиште, со површина од 636.459 метри квадратни. Според условите на тендерот, на кој беше избрана израелската фирма, во следните четири години во Сончев град ќе бидат инвестирани околу 100 милиони евра.

не може да предвиди кога, како и од каде ќе дојдат странски инвестиции во Македонија. Ова е негова реакција на Транзицискиот извештај на Европската банка за обнова и развој, кој предвидува дека во Македонија годинава ќе влезат директни странски инвестиции во вредност од само 150 милиони долари. Деновиве Ставрски имаше и неформална средба со Кенџи Наказава, претседател на канцеларијата на ЕБРД во Македонија, во рамките на состанокот со британскиот амбасадор Роберт Чатертон Диксон и со првиот човек на Британската бизнис групација, Реј Пауер. По средбата, Ставрски истакна дека Владата ќе продолжи со реформите и ќе биде разочарана ако не се зголеми

бројот на директните инвестиции.

"Бум на инвестициите ќе се случи кога ќе се спојат сите делови од мозаикот. Тоа предвидува Македонија да добие датум за почнување на преговорите за членство во ЕУ, завршување на реформите во судството, борба со корупцијата и подобрување на даночниот систем. Не можам да предвидам дали тоа ќе се случи оваа или следната година, но се надевам дека ќе има повеќе странски инвестиции од која било година досега", рече вице-премиерот.

Ставрски не мисли дека Извештајот на ЕБРД, во кој се предвидува помал економски пораст во земјава од планираните шест отсто, е негативен. Тој смета дека во него има охрабрувачки инфор-

ОТО ПО ПРИЛИВОТ НА СТРАНСКИ

мации за подобрување на бизнис климата и одобрување на владината кампања "Инвестирајте во Македонија".

Вицепремиерот особено реагираше на делот од Извештајот во кој се посочува дека "постојат ризици за стабилноста во Македонија поради кршливата политичка состојба и несигурниот статус на соседно Косово".

"Сметам дека некои медиуми дел од информациите извадија од контекст", рече Ставрски.

Сепак, на Наказава му укажа дека информациите во овој дел од Извештајот не се обновени. И претставникот на ЕБРД беше незадоволен од начинот на кој македонските медиуми го пренеле Из-

транзиција, за кои ЕБРД прави проекција за макроекономските индикатори, годинава ќе имаме повеќе странски инвестиции само од Таџикистан и од Киргистан. Ќе бидеме близу до Црна Гора, која годинава треба да очекува 161 милион долари. Во сите земји од регионот годинава се очекуваат повеќе странски инвестиции. За Албанија се прогнозираат 400 милиони долари, за Романија 9,6 милијарди долари, а за Бугарија и за Србија по 3 милијарди долари. Поради тоа, ЕБРД предвидува и поголем пораст на економиите во овие земји, кој се движи во просек околу шест проценти.

"Економскиот пораст во Македонија останува половичен, а невработеноста

точна Европа (ЦИЕ) лани оствариле просечен пораст од 6,9 проценти, што е за еден цел поен повеќе од 2005 година. Тоа, пред сè, се должи на странските директни инвестиции кои се зголемиле на 26 милијарди долари, двојно повеќе од 2005 година.

Истовремено, Македонија минатата година имала економски раст од 4 отсто, што е на истото ниво како и во претходните години. Поради тој факт, земјата е на дното според економскиот раст во споредба со земјите од ЦИЕ, каде што друштво ѝ прави Молдавија со иста стапка на раст, што е пониска за 3,1 отсто од таа во 2005 година.

Според експертите, стапката на еко-

ОПТИМИСТИЧКИ" - АМА Е "ПЕСИМИСТИЧКА"

АМБИЕНТОТ ЗА ПРОИЗВОДСТВО МОРА ДА Е НА НИВОТО НА ЗАПАДНИОТ СВЕТ ЗА ПОЛЕСНО ДА СЕ ПРИВЛЕЧАТ СВЕТСКИТЕ БРЕНДОВИ

вештајот, но не сакаше јавно да ги каже забелешките.

МАКЕДОНИЈА НА ДНОТО

Но, во моментов состојбите не се ниту малку розови за да работите бидат полоши, споредено со другите 29 земји во

висока и покрај мерките за подобрување на бизнис климата. Има многу малку инвестиции во реалната економија од странски и од домашни компании. Како резултат на тоа невработените се една третина од вкупната работна сила. Но, овие бројки се дискутабилни, бидејќи во нив се вброени и луѓе кои работат во неформалната економија", велат од ЕБРД.

Наспроти нашиве состојби, економиите во земјите во Централна и во Ис-

номски раст од 4 отсто ја отсликува реалната моќ на македонската економија. За да се постигне раст на БДП, не треба само да се служиме со мерките на фискалната политика. Потребно е и намалување на каматните стапки кои ќе ги зголемат инвестиционите активности и ќе го подобрат животниот стандард, бидејќи ниту сегашните 4 отсто, ниту програмираните 6 отсто на раст не се доволни за поквалитетен животен стандард.

Тие додаваат дека не треба во целост да се потпираме на странски директни инвестиции, туку повеќе да вложуваме во домашни фактори на производството и на штедењето, кои треба да се моторот на економскиот развој. Не прогресираме брзо како другите европски земји, тоа е факт. Работите се движат кон подобро, но треба повеќе време за економски раст. Владата треба да направи сè што е во нејзина моќ, не да носи екстремни, нереални мерки. Треба да се потпираме истовремено и на домашни и на странски инвестиции, но првенствено треба да се инвестира во квалитетот на работната сила и човечкиот капитал, за што е потребно повеќе време за да се сменат работите. Што се однесува до странските директни инвестиции во 2006 година, тие се проценуваат на 350 милиони долари, а во 2005 година биле само 97 милиони долари. Но, три четвртини од оваа сума се поврзани со приватизационите продажби, се оценува во последниот Извештај на ЕБРД. За 2007 година се предвидуваат странски инвестиции во износ од само 150 милиони долари.